

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

11. Qualesnam morbos gignat ebriositas?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

bunt, immò nimbi instar in ventrem irruere cogunt. Itaq; rectè idem Poëta ait:

Coi vox, Senis est, nec dilige, nec fuge vinum.

Nam nocet, & prodest; hinc modicum, hinc nimium.

Contrà ego, non contrà: fuge vinum, dilige vinum;

Fer puer huc, tolle hinc; huc modicum, hinc nimium.

Nimium quid aliud est, quàm venenum? Vnde quisquis vel sibi, vel alteri nimium propinat, idem facit, ac si ei venenum misceat. Quod Abacuc planè pronuntiat. *Va, qui potum dat amico suo mitens fel suum, & inebrians.* Fel enim, serpentum, aut draconum est maxime noxium. In sanitatem bibitur, donec venter hydrope intumescat. Ita Christo aduersatur bibones. Ille ex aqua vinum, isti è vino aquam faciunt, &, dum alijs bibunt, sibi sicutiunt.

Hinc, teste S. Augustino, *Omnes ebriof tales sunt, quales paludes esse videntur. Nascuntur in illis sanguisuga, rana, & diuersa genera vermium, qua magis horrorem possunt generare, quàm aliquid, quod ad victum proficiat, exhibere.* Vt autem scias, quid hoc venenum efficiat in corporibus (nam de animi morbis non loquor) vocem amittunt, ait S. Ambrosius, *colore variantur, oculis ignescunt, ore anhelant, fremunt naribus, in furore ardescunt, sensu excedunt.* Non est hic terminus ebrietatis. A capite vsque ad pedes hominem vastat. Audias conquerentem de graui dolore capitis: si interrogas, vnde is dolor oriatur, dicet: Heri nimium bibi. Et aiunt, fuisse rudem Confessarium quempiam, in Italia, qui, cum ei Germanus confiteretur, se ebrium fuisse, experiri voluerit, quid sit ebrium esse. Cum igitur se se inebriasset, altero que die, capite doluisset, hac experientia doctus, reuertenti Germano, & ebrietatem rursus confitenti, pœnitentiæ loco injunxit, vt se se denuò inebriaret, & capitis dolore ventris delictum lucret, ratus nullam pœnitentiam posse ebrietate esse grauiorem. Ebrietas certè cerebrum catarrhis, nares destillatione, aures humoribus noxijs, oculos lippitudine, genas nasum que cupreo lurore implet. Nec rarè creat ingentem in dentibus cruciatum. Vino collum intumescit, & vocis via guttur obsidetur. Vino pulmones ad perniciem irrigantur; incenditur hepar; stomacho adimitur

Ff

cibi

Idem. Bern-
Bahuf lib.
cit.

Abacuc, 2. 15.

XI.
S. Augustin:
serm. 231. de
tempore.

S. Ambr. lib.
de Elia & je-
iunio, cap. 16.

cibi appetitus; in renibus & vesica calculus generatur: podagra pedes occupat, omnia denique membra tremunt & contrahuntur. Hinc qui aquam bibunt, plerumque sunt robustiores; vini potatores, qui noctem in diem, & diem in noctem vertunt, vereque, quia dum lucet, dormiunt, dum sol terram subit, bibunt, *Principes* dici possunt *tenebrarum*, omnibus morbis corpus obruant. In compendio dixit Poeta.

*Nubila lippa, febris, rabies, mors, calculus, hydrops,
Vertigal Bromij, & fex scelerata meri.*

S. Ambr. lib.
de Elia & je-
iun. cap. 13.

Ita, dum quærent in poculis homines voluptatem, inveniunt crucem. Quare, sicut D. Ambrosius de illis; qui alios vel directè, vel indirectè inducunt ad ebrietatem, dixit: *Rogas ad iucunditatè, cogis ad mortem*; ita de his licet dicere, tot eos morbos, quot scyphos bibere, si bibant extra necessitatem, & natura reluctante. Cui igitur morbos hos debent, immò cui possunt, nisi sibi metipsis ascribere? Itaque si ægrotent, verum morborum suorum authorem accusent, & cum in morbo & lecto cubant, illud sibi metipsis canant: *Tute tibi intrinisti, tibi exedendum est.*

C A P V T XXIII.

Nonam morborum causam esse iustitiam DEI hominum peccata punientis, ostenditur ex historijs veteris Testamenti.

I.

Uc vsque morbos hominum à natura, à dæmonis invidia, à malitia dæmoni seruentiam, ab hominum ipsorum ira, odio, temeritate, intemperantia, alijsq; vitijs oriri ostendimus. Nec illud tacuimus, per peccatum mortem introiisse in mundum, & labores vnà languoresq; qui mortem antecedunt, tamquam prænuntij, vel tamquam stipatores satellitesq; comitantur. Vnde intelligi potest, etiam DEVM ipsum esse causam morborum mortiumq; non tantum permittentem, sed etiam immittentem punientemq;. Et quidem multis de causis iustissime Mundi Rector humano generi morbos vel immittit, vel permittit. Quarum sanè prima est iustitia hominum peccata puniens, sine qua mundus iste non gubernaretur.

Sicut